

JURIDISKIE ASPEKTI BĒRNU NOMETŅU ORGANIZĀCIJĀ

B&F Consulting SIA

Igors Buķis-Fleitmanis

m.26416955

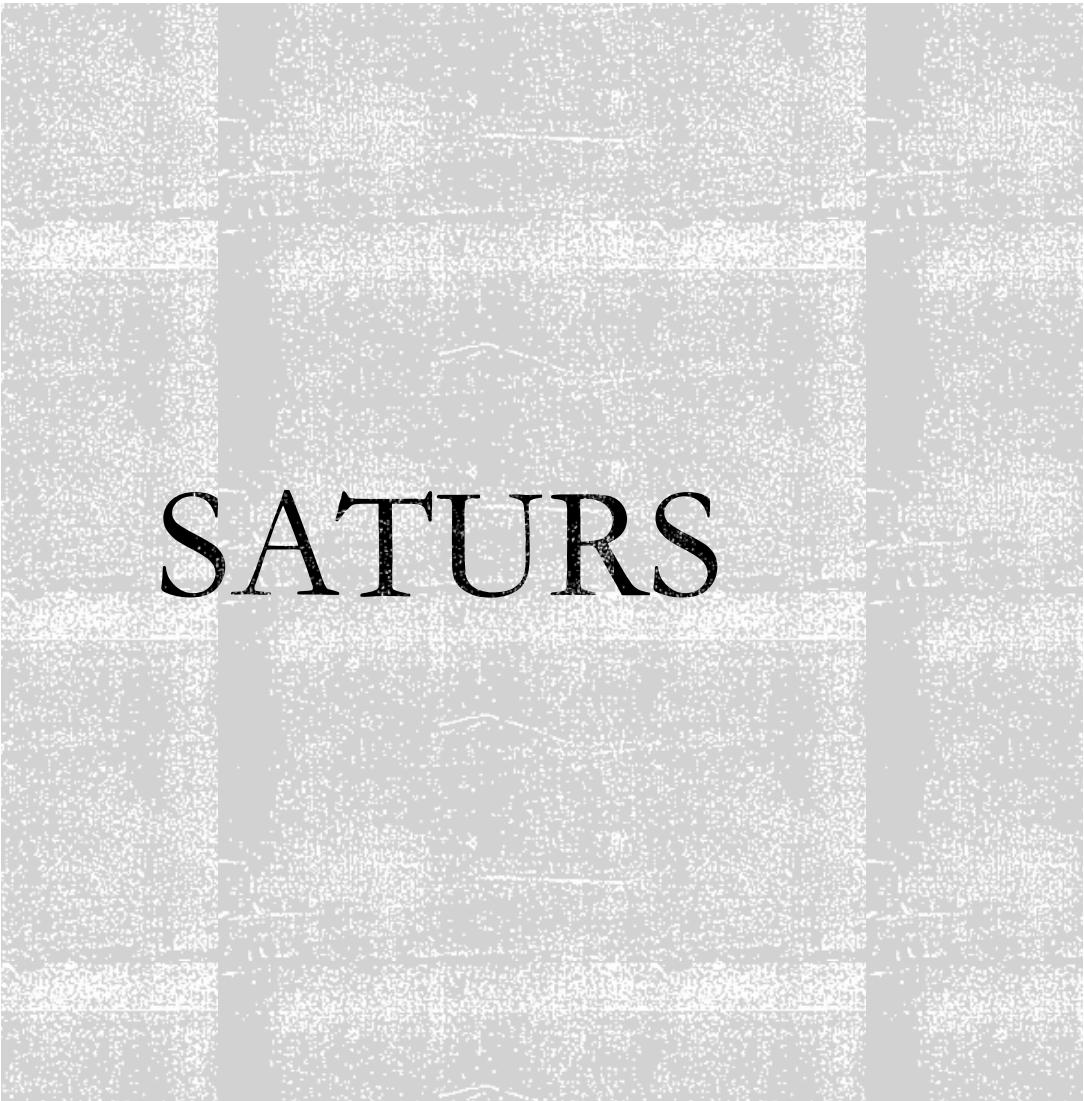
bukis.fleitmane@gmail.com

- Aktualitātes normatīvo aktu prasībās bērnu nometņu organizēšanas un
- darbības nodrošināšanai. Nometnes reģistrēšanas un saskaņošanas kārtība,
- darba drošības un iekšējas kārtības un drošības noteikumi. Nometnes
- organizētāja, vadītāja, darbinieku pienākumi un tiesības. Nometnes dalībnieku
- likumisko pārstāvju atbildība un tiesības. Datu ievākšanas, apstrādes un
- uzglabāšanas jautājumi (lektors Igors Buķis- Fleitmanis).

- Veiksmes un neveiksmes 2024. gada sezonā
 - IeM IC izziņa
 - Dokumentācija
 - Atzinumi
 - Publiski pieejama informācija
 - Līgumi
- Aktualitātes
 - Grozījumi MK noteikumos
 - AT sprieduma analīze
 - Administratīvā atbildība
- Līgumattiecības, līgumi, nosacījumi
 - Darba līgums
 - Uzņēmuma līgums
 - Nomas līgums
 - Līgums par uzņemšanu nometnē
- Dokumenti un to noformējums

SATURS

- Apsekotas 10 nometnes
- 9 reģistrētas, 7 bez pārkāpumiem
- Konstatētās nepilnības:
 - Viena neregistrēta nometne
 - Izziņu iztrūkums no IeM IC
 - Nometnes iekšējās kārtības noteikumu iztrūkums vai nepilnības tajos
 - POZITĪVI atzinumi no uzraugošajām iestādēm
 - Publiskas informācijas izvietojuma iztrūkums
 - Līgumi ar nometnes personālu
 - U.c. saistībā ar pedagogiski audzinoša rakstura uzdevumiem nometnes laikā

Kā veicās Jums? Vai kāds sagaidīja savu pirmo vai kārtējo uzraugošo iestāžu pārbaudi?

BĒRNU AIZSARDZĪBAS CENTRA STATISTIKA

- <https://likumi.lv/ta/id/49096-bernu-tiesibu-aizsardzibas-likums>
- Vadītāji un darbinieki atbildīgi, lai bērns būtu drošībā, lai viņam tiktu sniegti kvalificēti pakalpojumi un ievērotas citas viņa tiesības
- Pieņemot darbā vadītājus un darbiniekus, darba devēja pienākums ir pieprasīt informāciju par šo personu iepriekšējo darbību, kompetenci un pieredzi
- Nedrīkst strādāt, veikt brīvprātīgo darbu, kā arī saskaņā ar noslēgto vienošanos sniegt pakalpojumus personas,
 - kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem.....
 - Tiesa piemērojusi medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus
 - Piemērots naudas sods par administratīvu pārkāpumu.....trīs gadi

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMS

72.PANTS

- Pieprasot informāciju par fizisku personu nepieciešams zināt:
 - Vārdu
 - Uzvārdu
 - Personas kodu
- Rakstām brīvā formā IeM IC adresētu iesniegumu ar lūgumu sniegt ziņas vai uz minētajām personām neattiecas Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. pantā noteiktie ierobežojumi
- Arī ziņas par ārvalstniekiem var pieprasīt, tikai jārēķinās ar ilgāku atbildes laiku

IEKŠLIETU MINISTRIJAS INFORMĀCIJAS CENTRS

PERSONA KURA SODĪTA PAR VARDARBĪBU

- Ministru kabineta 2024. gada 9. janvāra noteikumi Nr. 13 «Kārtība, kādā tiek izvērtēta par vardarbību sodītas personas atbilstība darbam, brīvprātīgajam darbam vai pakalpojuma sniegšanai bērnu iestādēs un pasākumos»
- <https://likumi.lv/ta/id/348995-kartiba-kada-tiek-izverteta-par-vardarbibu-soditas-personas-atbilstiba-darbam-brivpratigajam-darbam-vai-pakalpojuma-sniegšanai...>

IEKŠĒJIE NORMATĪVIE AKTI

- Iekšējās kārtības noteikumi
 - Dalībnieku pienākumus un tiesības – ievērot audzinātāju norādījumus, neatstāt bez atļaujas un personāla klātbūtnes nometnes teritoriju, informēt audzinātu par grūtībām, trauksmi vai neizpratni situācijās utt.
 - Atbildību par pārkāpumiem – individuālas pārrunas, publiska atvainošanās, izslēgšana no nometnes
 - Noteikto kārtību – kur vērsties pēc palīdzības, mobilo ierīču lietošana, peldēšanās kārtība utt.
- Darba kārtības un drošības noteikumi
 - Noteikts nometnes veids
 - Izmitināšanas veids un ar to saistītie riski
 - Nometnes programma un ar tās īstenošanu saistītie riski
 - Kārtība un nosacījumi traumu un ievainojumu profilaksei
- Nometnes programma
 - Darbības mērķi un uzdevumi
 - Mērķgrupa
 - U.c.

ATZINUMI

- MK 2009. gada 1. septembra noteikumu Nr. 981 «Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība» 8.5. un 8.6. apakšpunkti:
 - Saņem POZITĪVU VUGD un VI atzinumu
- 8.7. apakšpunkts – reģistrē PVD ēdināšanas pakalpojumu

PUBLISKI PIEEJAMA INFORMĀCIJA

- MK 2009. gada 1. septembra noteikumu Nr. 981 «Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība» 10.8. apakšpunkts
- Nometnes teritorijas noteikšana telpā
- Pasākuma atbildīgo personu kontakti
- Nometnes dalībniekiem nepārtraukti pieejama informācija

- GROZĪJUMI
- AT spriedums
- Administratīvās atbildības jautājumi

GROZĪJUMI MK NOTEIKUMOS NR. 981

- 2023. gada 5. septembrī tika pieņemti grozījumi MK noteikumos Nr.981 «Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtību»
- Grozījumu mērķis - precizēt un atvieglot bērnu nometņu organizēšanas un vadīšanas procesu sadarbībā ar iesaistītajām iestādēm Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Veselības inspekciju, nometņu organizētājiem un nometņu vadītājiem.
- Kam pievērst uzmanību:
 - POZITĪVS atzinums
 - Akreditētās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes audzēkņi
 - Info reģistrācija tīmekļvietnē
 - Likumisko pārstāvju apliecinājums, ka sniegtā informācija ir patiesa
 - Ģimenes ārsta izziņas nav nepieciešamas

- AT vērtēja lietu, kurā prasītājs – nepilngadīgs sportists – hokeja treniņa laikā zaudēja samaņu un viņam iestājās klīniskā nāve. Ātrās medicīniskās palīdzības brigāde viņam sniedza neatliekamo palīdzību, atjaunojot sirds ritmu. Pēc ilgstošas ārstēšanās prasītājam implantēts EKS defibrilators, pēc tam kontrindicētas fiziskās piepūles, vēlāk piešķirta otrās grupas invaliditāte uz mūžu;
- Prasītājs cēla tiesā prasību pret **hokeja treneri, sporta klubu un Latvijas valsti**;
- prasībā norādīts, ka sporta klubs un tā treneris nodarījis prasītāja veselībai kaitējumu, izmantojot prasītāja veselības stāvoklim **neatbilstošu treniņa programmu**, bet Veselības ministrija ir atbildīga par sporta ārstes rīcību, jo viņa **nepaziņoja vecākiem un trenerim** par to, ka prasītāja veselības stāvoklis neļauj piedalīties treniņos un ka ir jāsamazina treniņu slodze;
- Neatgriezeniskais kaitējums prasītāja sirds veselībai varēja neiestāties, **ja sporta ārste būtu veikusi prasītāja pilnvērtīgu veselības stāvokļa izvērtējumu** un ja būtu **informējusi treneri** par viņa veselības stāvokļa izmaiņām, ja treneris būtu **piemērojis prasītāja veselības un fizioloģiskajam stāvoklim atbilstošas treniņa metodes** un ja sporta klubs būtu **izpildījis savu normatīvajos aktos noteikto pienākumu prasītāja veselības stāvokļa pārbaudē**.
- 2021. Gada 12. oktobra spriedums Augstākā tiesa Senāts Civillietu departaments Nr. SKC-191/2021

AUGSTĀKĀS TIESAS SPRIEDUMS

ADMINISTRATĪVĀ ATBILDĪBA

- Administratīvās atbildības likums stājās spēkā 01.07.2020.
- Spēku zaudē Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss
- Saistošie normatīvie akti:
 - Bērnu tiesību aizsardzības likums
 - Izglītības likums

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMS

- 77. – 87. pants
- Kompetence administratīvo pārkāpumu procesā:
 - Bērnu aizsardzības centrs – specifiski par fizisku un emocionālu vardarbību pret bērnu, ko izdarījušas valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki un par bērnu nelikumīgu iesaistīšanu pasākumos;
 - Valsts policija vai pašvaldību policija. Lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai apakškomisija

IZGLĪTĪBAS LIKUMS

- Izglītības likuma 63. - 67.¹ pants
- 67. pants. Bērnu nometņu organizēšanas un darbības noteikumu pārkāpšana
- Kompetence administratīvo pārkāpumu procesā:
 - Izglītības kvalitātes valsts dienests – 63., 64., 65., 66. un 67.¹ pants
 - Valsts policija vai pašvaldību policija līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai. Lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai apakškomisija

ATBILDĪBA

- 7. Nometnes organizētājs ir atbildīgs par nometnes organizēšanu un darbību.
- Nometnes organizators ir atbildīgs par bērna veselības un dzīvības aizsardzību, par to, lai bērns būtu drošībā, lai viņam tiktu sniegti kvalificēti pakalpojumi un ievērotas citas viņa tiesības (BTAL 72.p.1.d.)
- Kādā veidā tiek sadalīta atbildība?

ATBILDĪBA

- Nometnes organizatoram ir pienākums par personām, kuras tiek iesaistītas bērnu nometnes organizācijā, pieprasīt informāciju, par to iepriekšējo darbību, kompetenci un pieredzi.
- Sodāmības kontrole un administratīvās atbildības pārbaude.
- Nometnes vadītāja atbildība, skatīt MK noteikumu Nr.981 12. punktu

- Vispārējie līgumu noslēgšanas nosacījumi
- Darba līgums
- Uzņēmuma līgums
- Līgums par uzņemšanu nometnē

- Ar personālu jāslēdz līgumi (darba līgums, pakalpojuma līgums vai līgums par autora darbu vai brīvprātīgā līgums)
- Personāls jāpārbauda pirms līguma noslēgšanas (skatīt Bērnu tiesību aizsardzības likumu 72.pants):
 - Sodāmība;
 - Veselības pārbaude (MK 494 “Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm”)
- Kādus līgumus slēdz savstarpējo attiecību nodibināšanai?

PERSONĀLA IZVĒLE UN PIESAISTE

- Personāls jāinstruē (iekšējās kārtības noteikumi un darba kārtības noteikumi)
- Jāinstruē par darba aizsardzības un drošības pasākumiem un nosacījumiem, kuri jāievēro (darba aizsardzības un drošības noteikumi)
- Kādā veidā tiek noformētas šīs instruktažas un vai vispār tiek veiktas instruktažas?

INSTRUKTĀŽAS

- Civillikuma 1511.pants

Līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu.

Līgums šaurākā nozīmē, ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību.

Ar līgumu personas savstarpēji saistās, ar mērķi gūt labumus.

LĪGUMI

- Līdzēji
 - Fiziskas personas
 - Juridiskas personas
- Noformēšanas forma
 - Rakstveidā
 - Mutvārdos
 - Klusējot
- Līdzēju griba stāties tiesiskajās attiecībās
- Līguma priekšmets jeb tiesisko attiecību nodibināšanas mērķis, jēga

LĪGUMATTIECĪBU ELEMENTI

- Darba līgums:
 - darba līgums
 - līgums par brīvprātīgo darbu
- Uzņēmuma līgums:
 - pakalpojuma līgums
 - līgums par dalībnieka uzņemšanu nometnē
 - autora līgums par pasūtītu darbu
 - Brīvprātīgā līgums
- Nomas līgums

PIEMĒROJAMIE LĪGUMU VEIDI

- Darba tiesiskās attiecības raksturo šādas pazīmes:
 - Noteikts darbs;
 - Darba izpildīšanai noteikta darba kārtība, kurai darbiniekam ir pienākums pakļauties;
 - Darba samaksa
 - Darba devēja nodrošināti apstākļi, lai darbiniekam būtu iespējams izpildīt darbu.

DARBA LĪGUMS

- Atšķirībā no «standarta» darba līguma, bērnu nometņu darbībā būtu jāievēro:
 - Aprakstīt pieļaujamās bērnu disciplinēšanas metodes
 - Ikdienas dokumentācijas aizpildīšanas pienākums
 - Informēšanas kārtība nestandarta situāciju gadījumos
 - Konfidencialitātes nodrošināšanas prasība

DARBA LĪGUMS

- Bērns Darba likuma izpratnē (Darba likuma 37. panta pirmā daļa) ir persona, kura ir jaunāka par 15 gadiem vai kura līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai turpina iegūt pamatizglītību. Atbilstoši Darba likuma 37. panta otrajā un trešajā daļā noteiktajam bērnus var nodarbināt tikai tad, ja viens no vecākiem (aizbildnis) devis rakstveida piekrišanu.
- Pusaudzis ir persona vecumā no 15 līdz 18 gadiem, kura nav uzskatāma par bērnu (Darba likuma 37. panta ceturtnā daļa). Tā kā Darba likuma 37. panta otrajā un trešajā daļā ir noteikts, ka bērnus var nodarbināt tikai tad, ja viens no vecākiem (aizbildnis) devis rakstveida piekrišanu, bet pusaudzis nav uzskatāms par bērnu, pusaudzi var nodarbināt bez vecāku (aizbildņa) rakstveida piekrišanas.

NEPILNGADĪGO NODARBINĀŠANA

- DL 40.p. otrās daļas 5.pkt. Darba līgumā jānorāda darbinieka arodu, amatu, specialitāti atbilstoši Profesiju klasifikatoram un vispārīgu nolīgtā darba raksturojumu;
- *Iespējamie profesiju kodi:*
- *1411 03 noņemnes vadītājs*
- *1411 04 noņemnes vadītāja vietnieks*

PROFESIJU KLASIFIKATORS

- Saskaņā ar Civillikuma 2212. pantu “ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu”.
- Uzņēmuma līgumam raksturīgs ir pieņemšanas-nodošanas akts, kurā tiek fiksēta pasūtījuma izpilde un tā pieņemšana, kas sevī ietver arī pasūtījuma izpildes kvalitātes pārbaudi.

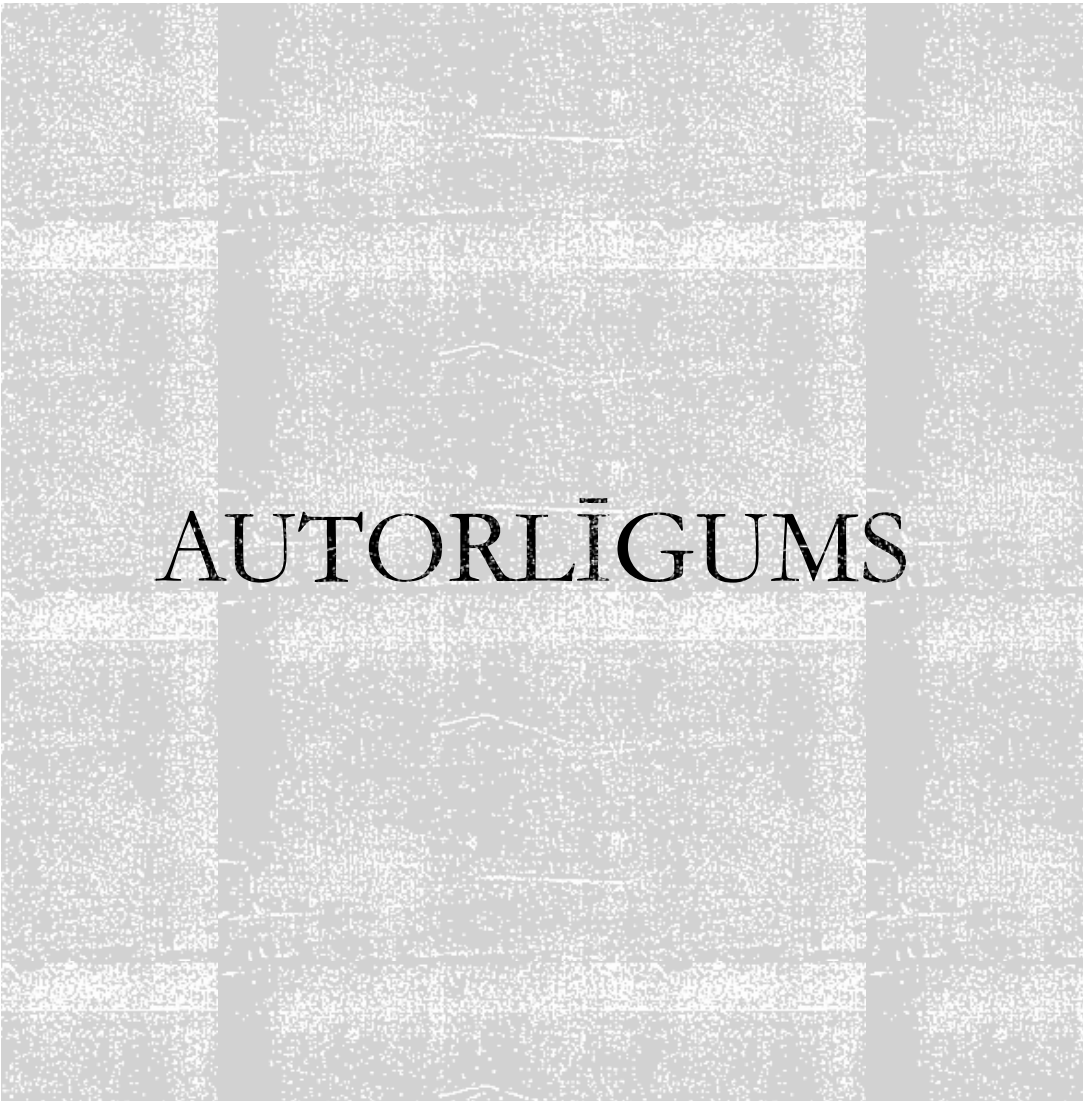
CL 1431.p. Akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

UZNĒMUMA LĪGUMS

- Uzņēmuma līgumā var iekļaut arī izmaksas par pasūtītāja mantas lietošanu, piemēram, nodrošināšana ar kancelejas piederumiem, kuras tiek ieturētas.
- Galvenā atšķirība no darba līguma ir nevis darbs vispār, bet darba galarezultāta došana.

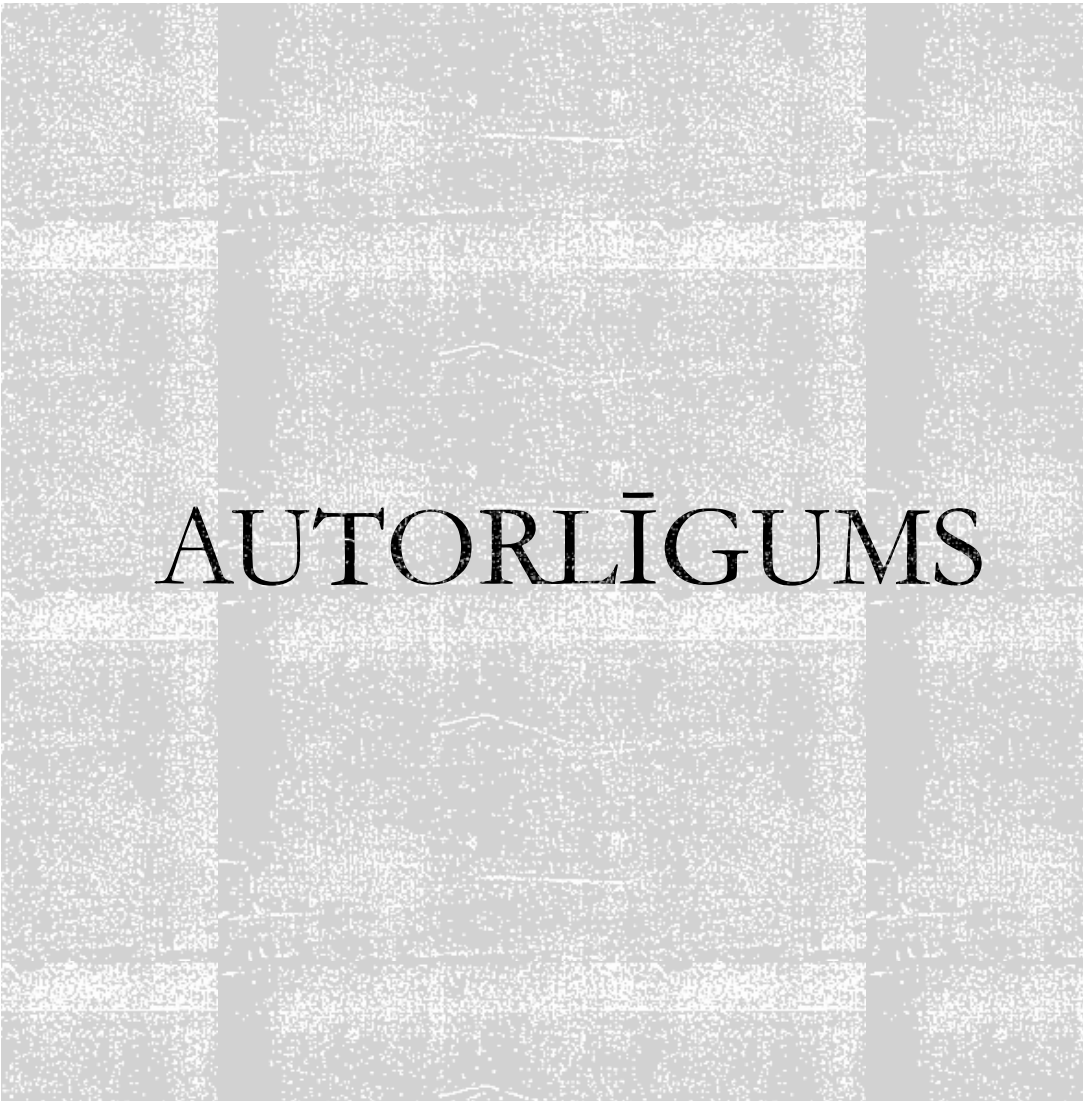
DARBA LĪGUMS VS UZŅĒMUMA LĪGUMS

- Autordarba izgatavošana, kā šī līguma mērķis
- 1) literārie darbi (grāmatas, brošūras, runas, datorprogrammas, lekcijas, aicinājumi, ziņojumi, sprediķi un citi līdzīga veida darbi);
- 2) dramatiskie un muzikāli dramatiskie darbi, scenāriji, audiovizuālu darbu literārie projekti;
- 3) horeogrāfiskie darbi un pantomīmas; 4) muzikālie darbi ar tekstu vai bez tā;
- 5) audiovizuālie darbi;
- 6) zīmējumi, glezniecības, tēlniecības un grafikas darbi un citi mākslas darbi;
- 7) lietišķās mākslas darbi, dekorācijas un scenogrāfijas darbi;
- 8) dizaina darbi;
- 9) fotogrāfiskie darbi un darbi, kas izpildīti fotogrāfijai līdzīgā veidā;

AUTORLĪGUMS

- 10) celtnu, būvju, arhitektūras darbu skices, meti, projekti un celtnu un būvju risinājumi, citi arhitektūras darinājumi, pilsētbūvniecības darbi un dārzu un parku projekti un risinājumi, kā arī pilnīgi vai daļēji uzceltas būves un realizētie pilsētbūvniecības vai ainavu objekti;
- 11) ģeogrāfiskās kartes, plāni, skices, plastiskie darbi, kas attiecas uz ģeogrāfiju, topogrāfiju un citām zinātnēm;
- 12) citi autoru darbi.

AUTORLĪGUMS

BĒRNU NOMETNES DEFINĪCIJA

- Nometne ir
 - mērķtiecīgi organizēts pasākums,
 - kurā vairāk nekā puse dalībnieku ir bērni
 - un kas paredzēts,
 - lai saskaņā ar nometnes programmu nodrošinātu
 - dalībnieku saturīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu
 - un sekmētu vispusīgu attīstību.

BĒRNU UZRAUDZĪBAS PAKALPOJUMS

- Ministru kabineta 2013.gada 16.jūlija noteikumi Nr.404 «Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība»
- BTAL 50.³ pants. Drošības prasības, sniedzot bērna uzraudzības pakalpojumus
- Ja vecāki vai persona, kuras aprūpē bērns nodots, nevar nodrošināt, ka **bērns līdz septiņu gadu vecumam** viņu prombūtnes laikā atrodas uzticamas personas klātbūtnē, viņiem ir pienākums nodrošināt bērna uzraudzību pie bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēja bērna dzīvesvietā vai citā bērna uzraudzībai paredzētā vietā, vai pie bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēja, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu vai bērnu interešu izglītības programmu.
- Pakalpojuma sniedzējs organizē drošu, saturīgu un lietderīgu laika pavadīšanu bērnam, sekmējot viņa vispusīgu attīstību.

LĪGUMS PAR UZŅĒMŠANU NOMETNĒ

- Līguma puses
- Līguma priekšmeta definējums
- Pušu pienākumi
- Sasaiste ar aptaujas lapu
- Aptaujas lapā pievērst uzmanību
 - Svarīgā informācija
 - Paraksts un atšifrējums
 - Iespēja papildināt aptaujas lapu ar papildus informāciju

DISCIPLINĒŠANAS KĀRTĪBA

- Svarīgi skaidri noteikt nosacījumus un veicamo darbību kopumu, kurus Jūs veiksiet un kuriem tiks pakļauti nometnes dalībnieki
- Disciplinēšanu veicam vairākos līmeņos, no vieglākā pakāpeniski pārejot līdz smagākajām sekām, dalībnieka atskaitīšana no nometnes

PAPILDU NOSACĪJUMI

- Personas datu aizsardzības pasākumi
- Atļaujas noformēšana bērnu personas datu apstrādei
- Iegūto personas datu izmantošanas nosacījumi
- Uzticības personu loka noteikšana jeb identificēšana

LĪGUMS PAR BRĪVPRĀTĪGO DARBU

- Brīvprātīgais darbs ir organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.
- Brīvprātīgo darbu ir tiesīgas organizēt:
 - 1) biedrības un nodibinājumi, tajā skaitā arodbiedrības un to apvienības;
 - 2) valsts un pašvaldību iestādes;
 - 3) politiskās partijas un to apvienības.
- Nosacījumi līdzīgi kā darba līguma gadījumā
- Līguma forma
- Galvenie nosacījumi
- www.brivpratigie.lv

NOMAS LĪGUMS

- Nosacījumi
- Terminī
- Atbilstības novērtējums un nodrošinājums

DOKUMENTU JURIDISKAIS SPĒKS UN TO VEIDI

- Galvenās prasības, lai dokumentam būtu juridiskais spēks
 - Dokumenta autora nosaukums
 - Dokumenta datums
 - Paraksts (elektroniskais)
 - Adresāts

REKVIZĪTI KAS
NOTEIKTOS
GADĪJUMOS
IETEKMĒ
DOKUMENTA
JURIDISKO
SPĒKU

- Dokumenta izdošanas vietas nosaukums
- Zīmoga nospiedums
- Dokumenta apstiprinājuma uzraksts un atzīme par dokumenta apstiprinājumu
- Dokumenta reģistrācijas numurs

PATEICOS PAR
UZMANĪBU!
VEIKSMI UN
IZDOŠANOS
BĒRNU
NOMETNU
ORGANIZĀCIJĀ!